

Seurattu SDK 125/2023 saakka.

15.3.2019/306

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää digitaalisten palvelujen saatavuutta, laatua, tietoturvallisuutta sekä sisällön saavutettavuutta ja siten parantaa jokaisen mahdollisuuksia käyttää yhdenvertaisesti digitaalisia palveluja.

Tällä lailla pannaan täytäntöön julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, jäljempänä *saavutettavuusdirektiivi*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *verkkosivustolla* verkkotunnuksella yksilöitäviä digitaalisia tekstisisältöjä, tiedostoja, kuvia, lomakkeita ja muita toisinnettavissa olevia tietosisältöjä, jotka ovat käytettävissä tietoverkossa erilaisilla päätelaitteilla ja niissä olevilla ohjelmistoilla;
- 2) *mobiilisovelluksella* sovellusohjelmistoja, jotka on suunniteltu ja kehitetty yleisön käyttöön käytettäväksi älypuhelin tai tablettitietokoneiden kaltaisilla mobiililaitteilla;
- 3) *digitaalisella palvelulla* verkkosivustoa tai mobiilisovellusta sekä niihin liittyviä toiminnallisuuksia;
- 4) *saavutettavuudella* periaatteita ja tekniikoita, joita on noudatettava digitaalisten palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä, ylläpidossa ja päivittämisessä, jotta ne olisivat paremmin käyttäjien, erityisesti vammaisten henkilöiden, saavutettavissa;
- 5) *viranomaisella* valtion viranomaisia, valtion liikelaitoksia, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisia, kunnallisia viranomaisia, eduskunnan virastoja, tasavallan presidentin kansliaa, itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia ja Suomen itsenäisyyden juhlarahastoa; mitä tässä laissa säädetään viranomaisesta, sovelletaan myös ortodoksisen kirkkoon sekä sen seurakuntiin, yliopistolain ([558/2009](#)) 1 §:ssä tarkoitettuihin yliopistoihin, ammattikorkeakoululaissa ([932/2014](#)) tarkoitettuihin ammattikorkeakouluihin sekä muuhun toimijaan siltä osin kuin se hoitaa julkista hallintotehtävää; ([29.6.2021/654](#)).
- 6) *julkisoikeudellisella laitoksella* oikeushenkilöä, joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta ja
  - a) jota rahoittaa pääasiallisesti viranomainen; tai

b) jonka johto on viranomaisen valvonnan alainen; taikka

c) jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä viranomaisen nimeää yli puolet;

7) *palveluntarjoajalla* viranomaista, julkisoikeudellista laitosta sekä yritystä, säätiötä, yhdistystä ja muuta yhteisöä, jonka digitaalisiin palveluihin sovelletaan tämän lain säännöksiä;

8) *yhdenmukaistetulla standardilla* eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu Euroopan komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi;

9) *aikasidonnaisella medially* ääntä, videokuvaa tai näiden yhdistelmää, johon voi sisältyä vuorovaikutusta; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 muutettu 9 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

9) *aikasidonnaisella medially* ääntä, videokuvaa tai näiden yhdistelmää, johon voi sisältyä vuorovaikutusta.

10) *kuluttajalla* kuluttajansuojalain (38/1978) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuluttajaa; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 10 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

11) *verkkokaupan palvelulla* digitaalista palvelua, jossa voidaan tehdä kuluttajansuojalain 6 luvun 7 §:ssä tarkoitettuja etämyyntisopimuksia; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 11 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

12) *sähkökirjalla* teksti- tai graafisessa muodossa olevaa julkaisua, joka tarjotaan kuluttajalle tiedostona tai tiedostojen kokonaisuutena; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 12 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

13) *henkilöliikennepalvelulla* liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 2 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa EU:n matkustajanoikeusasetuksissa tarkoitettujen liikennepalvelujen osana kuluttajalle tarjottavia digitaalisia palveluja; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 13 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

14) *audiovisuaaliseen sisältöpalveluun pääsyn tarjoavalla palvelulla* sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 3 §:n 2 c kohdassa tarkoitettua palvelua; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 14 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

15) *viestintäpalvelulla* sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 37 kohdassa tarkoitettua palvelua. (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 15 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

3 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

1) viranomaisen digitaalisiin palveluihin;

2) julkisoikeudellisen laitoksen digitaalisiin palveluihin;

3) yrityksen, säätiön, yhdistyksen ja muun yhteisön digitaalisiin palveluihin, joiden kehittämisen tai käytön rahoittamiseen osallistuu tässä laissa tarkoitettu viranomaisen vähintään puolella kehittämiskustannuksista tai vuotuisista ylläpitokustannuksista;

4) vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009) 12 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen tunnistuspalvelun tarjoajien tunnistuspalveluihin sekä hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain (571/2016) 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettua verkkomaksamisen kokoamis- ja hallinnointipalvelun kautta käytettäviin digitaalisten palvelujen osiin, joilla voidaan hoitaa maksutoimeksiantoja;

5) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 5 §:n 4 momentissa tarkoitettujen julkisten yritysten sekä 5 §:n 5 momentissa tarkoitettujen viranomaisen myöntämien erityis- tai yksinoikeuksien nojalla toimivien yksiköiden digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin niiden tarkoituksena on tarjota vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alan palvelua yleisölle;

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten, maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen maksulaitosten, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhdistysten digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin niiden tarkoituksena on tarjota palvelua yleisölle; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 muutettu 6 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten, maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen maksulaitosten, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhdistysten digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin niiden tarkoituksena on tarjota palvelua yleisölle.

7) eräisiin digitaalisiin palveluihin siten kuin 3 a luvussa säädetään. (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 lisätty 7 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

Tämän lain 2 luvun säännöksiä sovelletaan yleisölle tarjottaviin viranomaisen digitaalisiin palveluihin ja muihin sähköisiin tiedonsiirtomenetelmiin, jollei muualla laissa toisin säädetä. Tämän lain 2 lukua ei sovelleta poliisitutkinnan ja esitutkinnan toimittamiseen. Viranomaisissa noudatettaviin menettelyihin sovelletaan muutoin, mitä asian vireillepanosta, päätöksen tiedoksiannosta, viranomaisten toiminnan julkisuudesta, henkilötietojen käsittelystä, asiakirjojen arkistoinnista, asian käsittelyssä käytettävästä kielestä ja asian käsittelystä säädetään. Lain soveltamisesta evankelis-luterilaisen kirkon digitaalisiin palveluihin säädetään erikseen.

Tätä lakia ei sovelleta:

1) työpaikoilla käytettäviin rajalliselle määrälle henkilöitä tarkoitettuihin intranet- ja ekstranet-verkkosivustoihin ja mobiilisovelluksiin; kuitenkin 23 päivänä syyskuuta 2019 tai sen jälkeen kokonaan uudistettuihin viranomaisten ja julkisoikeudellisten laitosten työpaikoilla käytettäviin intranet- ja ekstranet-verkkosivustoihin ja mobiilisovelluksiin sovelletaan tämän lain 3 ja 4 lukua;

2) varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaisessa varhaiskasvatuksessa sekä perusopetuslain (628/1998), lukiolain (714/2018), ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998), yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaisessa opetuksessa, kun verkkosivusto tai mobiilisovellus tuotetaan varhaiskasvatuksen tai opetuksen yhteydessä ja sen käyttö tapahtuu rajatussa ryhmässä määräaikaista; (30.12.2020/1235).

3) julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajien digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin palveluissa on kyse muista kuin audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavista palveluista; (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 muutettu 3 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

3) julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajien digitaalisiin palveluihin;

4) palveluntarjoajan verkkosivustolla tai mobiilisovelluksessa esitettävään suoraan aikasidonnaiseen mediaan, jota ei tallenneta säilytettäväksi ja uudelleen julkaistavaksi verkossa;

5) verkkokarttoihin ja karttapalveluihin; jos kuitenkin palveluntarjoajan digitaalisessa palvelussa oleva kartta on tarkoitettu navigointikäyttöön, sen olennainen käyttäjää opastava tietosisältö on kuitenkin tarjottava vaihtoehtoisella tavalla saavutettavuusvaatimukset täyttävässä digitaalisessa muodossa;

6) sellaisiin palveluntarjoajan digitaalisessa palvelussa oleviin sisältöihin, jotka eivät ole palveluntarjoajan itsensä tuottamia, rahoittamia tai valvomia;

7) kulttuuriperintökokeelmien teosten ilmentymiin, joita ei voida muuttaa saavutettavuusvaatimukset täyttävään muotoon.

2 luku

Viranomaisten digitaalisten palvelujen järjestäminen yleisölle

4 §

Digitaalisten palvelujen suunnittelu ja ylläpito

Viranomaisen on suunniteltava ja ylläpidettävä digitaaliset palvelunsa siten, että niiden tietoturvallisuus, tietosuoja, löydettävyys ja helppokäyttöisyys on varmistettu. Lisäksi viranomaisen on varmistettava digitaalisten palvelujensa yhteensopivuus yleisesti käytettyjen ohjelmistojen ja tietoliikenneyhteyksien kanssa.

Viranomaisen on huolehdittava sen vastuulla olevien digitaalisten palvelujen ja muiden viranomaisen käytössä olevien sähköisten tiedonsiirtomenetelmien saatavuudesta muulloinkin kuin viranomaisen asiointipisteiden aukioloaikoina. Digitaalisten palvelujen ja muiden sähköisten tiedonsiirtomenetelmien käyttökatkot on ajoitettava ajankohtaan, jolloin niiden käyttö on vähäistä. Käyttökatkoista on tiedotettava sopivalla tavalla ennalta yleisölle. Viranomaisen on julkaistava käyttökatkon ajaksi ohjeet, miten jokainen saa asiansa hoidetuksi vaihtoehtoisella tavalla.

Viranomaisen on varmistettava digitaalisten palvelujensa riittävä yhteensopivuus hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen tukipalvelujen sekä muiden viranomaisten digitaalisten palvelujen kanssa.

5 §

Digitaalisten palvelujen tarjoaminen

Viranomaisen on tarjottava jokaiselle mahdollisuus toimittaa asiointitarpeeseensa liittyvät sähköiset viestit ja asiakirjat käyttäen digitaalisia palveluita tai muita sähköisiä tiedonsiirtomenetelmiä. Viranomaisen on tarjottava jokaiselle mahdollisuus käyttää asiassaan viranomaisten sähköisten viestien ja asiakirjojen vastaanottamiseen hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetussa laissa tarkoitettua viestinvälityspalvelua tai muuta riittävän tietoturvallista sähköistä tiedonsiirtomenetelmää, jos viranomaisen voi toimittaa viestin tai asiakirjan sähköisessä muodossa.

Viranomaisen on tiedotettava digitaalisissa palveluissaan selkeästi, miten jokainen voi hoitaa asiansa viranomaisen kanssa sähköisesti. Viranomaisen on julkaistava digitaalisessa palvelussa yhteystieto, josta jokaisella on mahdollisuus saada neuvoja viranomaisen digitaalisen palvelun käyttämiseksi.

Viranomaisen voi rajoittaa väliaikaisesti digitaalisen palvelun käyttöä käyttäjäryhmien tai alueellisen saatavuuden perusteella, jos se on välttämätöntä palvelun kehittämiseksi tai testaamiseksi.

6 §

Palvelun käyttäjän sähköinen tunnistaminen

Viranomaisen voi vaatia digitaalisessa palvelussa käyttäjältä sähköistä tunnistamista vain, jos se on tarpeen palvelun tai sen tietosisältöön liittyvien käyttöoikeuksien varmistamiseksi tai palvelussa tehtävään toimeen liittyvien oikeusvaikutusten vuoksi.

Jos digitaalisesta palvelusta on mahdollista saada salassa pidettäviä tietosisältöjä nähtäväksi ja käytettäväksi, palvelun käyttäjä on tunnistettava hallinnon yhteisistä sähköisen asiointin tukipalveluista annetun lain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua luonnollisen henkilön tunnistuspalvelua, vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista tai painavasta perustellusta syystä muuta vastaavaa tietoturvallista tunnistuspalvelua käyttämällä.

3 luku

Digitaalisten palvelujen saavutettavuus

7 §

Saavutettavuusvaatimukset ja niiden täyttäminen

Palveluntarjoajan on varmistettava digitaalisten palvelujensa sisältöjen havaittavuus ja ymmärrettävyys sekä käyttöliittymien ja navigoinnin hallittavuus ja toimintavarmuus saavutettavuusvaatimusten mukaisesti. Saavutettavuusvaatimukset määrittellään Euroopan unionin virallisessa lehdessä Euroopan komission julkaisemissa viitetiedoissa, jotka koskevat yhdenmukaistettuja standardeja tai niiden osia.

Valvontaviranomaisen on pidettävä jokaisen saatavilla verkkosivustollaan osoitteessa www.saavutettavuusvaatimukset.fi 1 momentissa tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien sekä niissä viitattujen ohjeiden suomen- ja ruotsinkieliset viralliset käännökset.

Digitaalisten palvelujen tietosisältöjen on täytettävä saavutettavuusvaatimukset, kun tietosisältö on palvelun käyttäjien saatavilla. Kuitenkin jos aikasidonnainen media julkaistaan yleisölle tarkoitettussa digitaalisessa palvelussa, palveluntarjoajan tulee tehdä valmiiksi tallennettu aikasidonnainen media saavutettavuusvaatimusten mukaiseksi 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun mediatallenne on julkaistu ensimmäisen kerran tai se on julkaistu uudelleen.

Palveluntarjoajan on otettava huomioon julkisia hankintoja toteuttaessaan saavutettavuusvaatimukset siten kuin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 71 §:n 1 momentissa ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 75 §:n 1 momentissa säädetään, jos palveluntarjoajan toimintaan sovelletaan hankintalainsäädäntöä.

8 §

Kohtuuton rasite

Palveluntarjoaja voi poiketa saavutettavuusvaatimuksista vain, jos se ennakkoon tehdyn saavutettavuusarvioinnin perusteella voi osoittaa vaatimusten toteuttamisen aiheuttavan sen toiminnalle kohtuuttoman rasitteen.

Kohtuutonta rasitetta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti vammaisten ihmisten tarpeet käyttää kyseistä digitaalista palvelua sekä palveluntarjoajan koko, taloudellinen asema, toiminnan luonne ja laajuus.

9 §

Saavutettavuusseloste

Palveluntarjoajan on ylläpidettävä saavutettavuusselostetta, jonka on sisällettävä ainakin:

- 1) selvitys siitä, mitkä palveluntarjoajan digitaalisen palvelun sisällön osat eivät täytä saavutettavuusvaatimuksia ja perustelut saavutettavuusvaatimuksista poikkeamiselle;
- 2) ohjeet siitä, miten palvelun käyttäjä voi saada digitaalisen palvelun sisältämät tiedot tai palvelun vaihtoehtoisella tavalla, jos palvelu tai sen osa ei ole käyttäjälle saavutettavassa muodossa;
- 3) palveluntarjoajan sähköinen yhteystieto, johon palvelun käyttäjä voi lähettää saavutettavuuspalautteet;
- 4) linkki valvontaviranomaisen verkkosivustolle, jossa palvelun käyttäjä voi tehdä saavutettavuuskantelun tai -selvityspyynnön.

Saavutettavuusseloste on ylläpidettävä siinä muodossa kuin saavutettavuusdirektiivin 7 artiklan 2 kohdan nojalla annetussa Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksessä erikseen säädetään. Valvontaviranomaisen on pidettävä täytäntöönpanosäädöksen mukaista saavutettavuusselosteen mallia yleisesti saatavilla verkkosivustollaan osoitteessa www.saavutettavuusvaatimukset.fi.

Palveluntarjoajan on pidettävä saavutettavuusseloste helposti saatavilla verkkosivustollaan saavutettavassa muodossa. Mobiilisovelluksia koskevan saavutettavuusselosteen on oltava saavutettavassa muodossa ja se on asetettava saataville mobiilisovellusta tarjoavan palveluntarjoajan verkkosivustolle tai muutoin siten, että seloste on saatavilla mobiilisovellusta ladattaessa.

10 §

Saavutettavuuspalaute

Jokaisella on oikeus lähettää palautetta saavutettavuusselosteesta ilmenevään palveluntarjoajan sähköiseen yhteystietoon digitaalisessa palvelussa havaitsemistaan saavutettavuusvaatimusten poikkeamista tai pyytää tarkennuksia kohtuuttoman rasitteen perusteluihin.

Jos digitaalisen palvelun käyttäjä tarvitsee etujensa, oikeuksiensa tai velvollisuuksiensa selvittämiseksi tai toteuttamiseksi digitaalisesta palvelusta sellaista sisältöä, joka ei täytä saavutettavuusvaatimuksia, käyttäjällä on oikeus saada nämä sisällöt perustellusta syystä yksittäistapauksessa saavutettavuusvaatimukset täyttävässä muodossa tai muuten vaihtoehtoisella palvelun käyttäjän kannalta saavutettavalla tavalla. Pyyntö digitaalisen palvelun sisällön saamiseksi saavutettavassa muodossa on tehtävä palveluntarjoajalle saavutettavuusselosteesta ilmenevän sähköisen yhteystiedon välityksellä tai muuhun julkaistuun vaihtoehtoiseen yhteystietoon. Oikeudesta saada tieto viranomaisen asiakirjasta sekä tiedonsaantiin liittyvästä menettelystä säädetään erikseen.

Palveluntarjoajan on lähetettävä palautteen vastaanottamisesta lähettäjälle sähköinen vastaanottokuittaus, josta ilmenee palautteen vastaanottoaika. Palveluntarjoajan on vastattava palautteisiin ja pyyntöihin viipymättä, mutta viimeistään kahden viikon kuluessa yhteydenotosta. Jos pyyntö saada tiedot saavutettavuusvaatimukset täyttävässä muodossa koskee laajaa digitaalisen palvelun sisältöä, palveluntarjoaja voi jatkaa vastausaikaa enintään kahdella viikolla. Lisäajasta on ilmoitettava pyynnön tehneelle palvelun käyttäjälle.

Jos palveluntarjoaja ei anna 2 momentissa tarkoitettua pyynnön perusteella digitaalisen palvelun sisällöstä tietoja saavutettavassa muodossa, sen on laadittava tästä pyynnön tehneelle palvelun käyttäjälle kirjallinen perusteltu todistus.

3 a luku (19.1.2023/104)

Eräiden digitaalisten palvelujen saavutettavuus

10 a § (19.1.2023/104)

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan ainoastaan:

- 1) henkilöliikennepalvelujen, sähkökirjojen ja verkkokauppojen palveluihin;
- 2) kuluttajansuojalain 7 tai 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin, sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin sijoituspalveluihin ja 2 luvun 3 §:n 1 momentin 1, 3, 4 ja 7 kohdassa tarkoitettuihin oheispalveluihin, maksupalvelulain ([290/2010](#)) [1 §:ssä](#) tarkoitettuihin maksupalveluihin, luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin perusmaksutiliin ja siihen liittyviin palveluihin sekä maksulaitoslain 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettuun sähköiseen rahan niiltä osin kuin palvelua annetaan digitaalisessa muodossa kuluttajille; sekä
- 3) audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin ja viestintäpalveluihin siltä osin kuin niissä on kyse kuluttajille tarjottavista digitaalisista palveluista.

L:lla [104/2023](#) lisätty 10 a § tulee voimaan 1.2.2023.

10 b § (19.1.2023/104)

Luvun soveltamisalan rajoitukset

Tätä lukua ei sovelleta digitaalisiin palveluihin, joita tuottavat eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista annetun lain ([102/2023](#)) [4 §:n](#) 2 kohdassa tarkoitetut mikroyritykset.

L:lla [104/2023](#) lisätty 10 b § tulee voimaan 1.2.2023.

10 c § ([19.1.2023/104](#))

Saavutettavuusvaatimukset eräille digitaalisille palveluille

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, palveluntarjoajan on varmistettava, että sen tarjoamat digitaaliset palvelut täyttävät tässä pykälässä säädetyt lisävaatimukset. Lisävaatimukset, jotka ovat sellaisten tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882, jäljempänä *esteettömyysdirektiivi*, 15 artiklan nojalla annettujen yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukaisia, joiden viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jotka ovat Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen teknisten eritelmien tai niiden osien mukaisia, on pidettävä niiden tässä pykälässä säädettyjen saavutettavuusvaatimusten mukaisina, jotka mainitut standardit, tekniset eritelmat tai niiden osat kattavat.

Palveluntarjoajan on annettava tietoa digitaalisen palvelun toiminnasta. Lisäksi 10 a §:n 2 kohdassa tarkoitettujen palveluiden tarjoamista koskevien tietojen on täytettävä Euroopan neuvoston kieliä koskevan yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen B2-taso ja sähkökirjoina tarjottavien digitaalisten palvelujen on oltava saavutettavia siten, että niitä voidaan käsitellä, lukea ja käyttää ja niissä voidaan navigoida. Palvelun ei tarvitse täyttää tässä pykälässä tarkoitettuja saavutettavuusvaatimuksia, jos tarjotaan vähintään yksi vaihtoehtoinen ja yhtä saavutettavaa käyttötapaa käyttää palvelua noudattamalla toiminnallista suorituskykyä koskevia vaatimuksia. Viestintäpalveluihin ja audiovisuaaliseen sisältöpalveluun pääsyn tarjoavan palvelun osalta lisävaatimuksista sovelletaan, mitä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 194 c ja 194 d §:ssä säädetään. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lisävaatimuksista ja niiden soveltamisesta.

L:lla [104/2023](#) lisätty 10 c § tulee voimaan 1.2.2023.

10 d § ([19.1.2023/104](#))

Poikkeaminen saavutettavuusvaatimuksista

Palveluntarjoaja voi poiketa saavutettavuusvaatimuksista, jos se saavutettavuusarvioinnin perusteella pystyy osoittamaan, että saavutettavuusvaatimusten noudattaminen aiheuttaa sen digitaaliselle palvelulle 8 §:ssä tarkoitetun kohtuuttoman rasitteen tai sellaisen muutoksen, jonka seurauksena palvelun perusluonne muuttuisi perustavanlaatuisesti.

Arvio siitä, muodostaako saavutettavuusvaatimusten noudattaminen kohtuuttoman rasitteen palveluntarjoajalle, tehdään saavutettavuusvaatimusten noudattamisen kustannuksien suhteessa toiminta- ja pääomakustannuksiin ja saavutettavuusvaatimusten noudattamisen nettokustannusten suhteessa nettoliikevaihtoon sekä kustannus-hyötyarviona, jossa on otettava erityisesti huomioon vammaisten ihmisten tarpeet käyttää palvelua.

Saavutettavuusvaatimuksista ei kuitenkaan voi poiketa 8 §:ssä säädetyn nojalla, jos palveluntarjoaja saa omiin varoihinsa kuulumattomista julkisista tai yksityisistä lähteistä rahoitusta, jota myönnetään saavutettavuuden parantamiseen.

L:lla [104/2023](#) lisätty 10 d § tulee voimaan 1.2.2023.

10 e § ([19.1.2023/104](#))

Menettelyt saavutettavuusvaatimuksista poikkeamiseksi

Palveluntarjoajan, joka poikkeaa saavutettavuusvaatimuksista 10 d §:n nojalla, on ilmoitettava poikkeamista koskevat tiedot valvontaviranomaiselle. Tällöin palveluntarjoajan on:

- 1) dokumentoitava arvio;
- 2) toimitettava arvio pyynnöstä valvontaviranomaiselle;

3) säilytettävä dokumentoitu arvio viiden vuoden ajan siitä, kun se on viimeksi tarjonnut digitaalista palvelua.

Arvio siitä, muodostavatko saavutettavuusvaatimukset kohtuuttoman rasitteen, tulee tehdä uudelleen:

- 1) muuttaessa digitaalisen palvelun sisältöä;
- 2) valvontaviranomaisen pyynnöstä; tai
- 3) vähintään viiden vuoden välein.

L:lla 104/2023 lisätty 10 e § tulee voimaan 1.2.2023.

10 f § (19.1.2023/104)

Tietojen antaminen digitaalisen palvelun saavutettavuusvaatimusten täyttämiseksi

Palveluntarjoajan on 9 §:ssä säädetyn lisäksi julkaistava saavutettavuusselosteella yleinen kuvaus digitaalisesta palvelusta sekä selvitys siitä, miten digitaalinen palvelu täyttää esteettömyysdirektiivissä säädetty lisävaatimukset.

L:lla 104/2023 lisätty 10 f § tulee voimaan 1.2.2023.

10 g § (19.1.2023/104)

Digitaalisen palvelun saavutettavuuspuutteista ilmoittaminen

Jos digitaalinen palvelu ei täytä saavutettavuusvaatimuksia, palveluntarjoajan on ilmoitettava puutteista ja korjaavista toimenpiteistä valvontaviranomaiselle.

L:lla 104/2023 lisätty 10 g § tulee voimaan 1.2.2023.

L:lla 104/2023 lisätty 3 a luku tulee voimaan 1.2.2023.

3 a lukua sovelletaan 28.6.2025 lähtien.

4 luku

Saavutettavuusvaatimusten valvonta ja oikeussuoja

11 §

Saavutettavuuskantelu ja -selvityspyyntö

Jokaisella on oikeus tehdä saavutettavuuskantelu valvontaviranomaiselle palveluntarjoajasta, joka ei ole noudattanut 3 tai 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia ja velvollisuuksia. Saavutettavuuskantelun käsittelyyn sovelletaan hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädettyjä hallintokantelua koskevia säännöksiä. (19.1.2023/104).

L:lla 104/2023 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jokaisella on oikeus tehdä saavutettavuuskantelu valvontaviranomaiselle palveluntarjoajasta, joka ei ole noudattanut 3 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja velvollisuuksia. Saavutettavuuskantelun käsittelyyn sovelletaan hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädettyjä hallintokantelua koskevia säännöksiä.

Palvelun käyttäjä voi tehdä saavutettavuusselvityspyynnön valvontaviranomaiselle, jos:

- 1) palveluntarjoaja on antanut tai jättänyt antamatta 10 §:n 4 momentissa tarkoitetun todistuksen; tai
- 2) palveluntarjoaja ei ole vastannut 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuun digitaalisen palvelun sisältöä koskevaan pyyntöön mainitun pykälän 3 momentissa säädetyllä tavalla tai säädetyssä ajassa.

12 §

Valvontaviranomainen, sen tehtävät ja toimivalta

Tämän lain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joka valvoo 3 ja 3 a luvussa säädettyjen velvollisuuksien ja vaatimusten noudattamista. (19.1.2023/104)

L:lla 104/2023 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Tämän lain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joka valvoo 3 luvussa säädettyjen velvollisuuksien ja vaatimusten noudattamista.

Valvontaviranomaisen tehtävänä on:

1) antaa yleistä ohjausta ja neuvontaa 3 ja 3 a luvussa säädettyjen vaatimusten, velvollisuuksien ja oikeuksien toteuttamisesta; (19.1.2023/104)

L:lla 104/2023 muutettu 1 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

1) antaa yleistä ohjausta ja neuvontaa 3 luvussa säädettyjen vaatimusten, velvollisuuksien ja oikeuksien toteuttamisesta;

2) osallistua kansainvälisten saavutettavuusohjeiden valmisteluun ja huolehtia yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa digitaalisia palveluja koskevien velvoittavien saavutettavuusstandardien tai niiden osien ja niissä viitattujen ohjeiden kääntämisestä suomen ja ruotsin kielelle;

3) valvoa ja tarkastaa saavutettavuusvaatimusten noudattamista siten kuin saavutettavuusdirektiivin 8 artiklan 2 kohdan nojalla annetussa Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksessä säädetään;

4) kuulla säännöllisesti eri sidosryhmiä saavutettavuusvaatimusten täyttämistä;

5) raportoida valvonnan tuloksista Euroopan komissiolle saavutettavuusdirektiivin 8 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla; (19.1.2023/104)

L:lla 104/2023 muutettu 5 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

5) raportoida valvonnan tuloksista Euroopan komissiolle saavutettavuusdirektiivin 8 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

6) valvoa ja tarkastaa, että 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia on noudatettu. (19.1.2023/104)

L:lla 104/2023 lisätty 6 kohta tulee voimaan 1.2.2023.

Valvontaviranomainen voi määrätä:

1) 2 momentin 3 ja 6 kohdan tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan palveluntarjoajan saattamaan kohtuullisessa määräajassa digitaalisen palvelun vastaamaan 3 ja 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia; (19.1.2023/104)

L:lla 104/2023 muutettu 1 kohta tulee voimaan 1.2.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

1) edellä 2 momentin 3 kohdan mukaisia tehtäviä suorittaessaan palveluntarjoajan saattamaan kohtuullisessa määräajassa digitaalisen palvelun vastaamaan 3 luvussa säädettyjä vaatimuksia;

2) palveluntarjoajan antamaan määräajassa 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua saavutettavuuspalveluspyynnön perusteella palvelun käyttäjälle tarvittava digitaalisen palvelun tietosisältö saavutettavuusvaatimukset täyttävässä muodossa tai muulla palvelun käyttäjän kannalta vaihtoehtoisella saavutettavalla tavalla.

Valvontaviranomaisella ei ole oikeutta valvoa ja tarkastaa eduskunnan oikeusasiamiehen ja valtioneuvoston oikeuskanslerin digitaalisia palveluita eikä antaa niitä koskevia määräyksiä saavutettavuusvaatimusten täyttämiseksi.

Valvontaviranomainen ei myöskään voi kohdistaa tässä luvussa tarkoitettua valvontaa ja tarkastuksia tuomioistuimiin eikä antaa niille niiden digitaalisia palveluita koskevia määräyksiä.

13 §**Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus**

Valvontaviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada välttämättömät tiedot ja selvitykset saavutettavuusvaatimusten noudattamisesta kanteluasian käsittelemiseksi tai valvonta- ja tarkastustehtävän suorittamiseksi. Valvontaviranomainen voi määrätä tiedot toimitettavaksi määräajassa ja tietyssä muodossa.

Jos valvonnan toteuttamiseksi on välttämätöntä, valvontaviranomaisella on oikeus määrätä tarkastus suorittavaksi palveluntarjoajan tiloissa digitaalisen palvelun saavutettavuusvaatimusten noudattamisen selvittämiseksi lukuun ottamatta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja. Palveluntarjoajan on annettava pyynnöstä valvontaviranomaiselle välttämättömät käyttöoikeudet tarkastuksen ulottamiseksi sellaisiin tämän lain soveltamisalan piiriin kuuluviin digitaalisiin palveluihin, joiden käyttöä on rajoitettu tietoverkossa.

Valvontaviranomainen voi käyttää tarkastuksissa apuna ulkopuolisia asiantuntijoita. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen tehdessään tässä laissa tarkoitettuja tarkastuksia. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

14 §**Uhkasakko**

Valvontaviranomainen voi asettaa uhkasakon 12 §:n 3 momentissa tarkoitettun saavutettavuusvaatimusten noudattamista koskevan määräyksen sekä 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden toteuttamisen tehosteeksi. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

15 § (10.6.2022/429)**Muutoksenhaku**

Valvontaviranomaisen 11 §:n 2 momentissa tarkoitettun saavutettavuusselvityspyynnön johdosta tekemään päätökseen ja 12 §:n 3 momentin nojalla antamaan määräykseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

5 luku**Voimaantulo****16 §****Voimaantulo**

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

17 §**Siirtymäsäännökset**

Tämän lain 3 lukua ja 11 §:ää sovelletaan 23 päivästä syyskuuta 2019 lukien verkkosivustoihin, jotka on julkaistu 23 päivänä syyskuuta 2018 tai sen jälkeen, ja 23 päivästä syyskuuta 2020 lukien verkkosivustoihin, jotka on julkaistu ennen 23 päivää syyskuuta 2018.

Tämän lain 3 lukua ja 11 §:ää sovelletaan mobiilisovelluksiin 23 päivästä kesäkuuta 2021 lukien. Tätä lakia ei sovelleta verkkosivustojen ja mobiilisovellusten sisältöihin, jotka on arkistoitu ennen 23 päivää syyskuuta 2019, ellei sisältöä tarvita viranomaisessa keskeneräisen asian hoitamiseksi.

Tämän lain 3 lukua ja 11 §:ää sovelletaan digitaalisissa palveluissa oleviin toimisto-ohjelmien tiedostomuotoihin, jotka on julkaistu 23 päivänä syyskuuta 2018 tai sen jälkeen. Tämän lain 3 lukua ja 11 §:ää sovelletaan kuitenkin ennen 23 päivää syyskuuta 2018 julkaistuihin toimisto-ohjelmistojen tiedostomuotoihin, jos niitä tarvitaan asianosaisen etujen, oikeuksien ja velvollisuuksien määrittämiseen tai toteuttamiseen.

Tätä lakia sovelletaan valmiiksi tallennettuun aikasidonnaiseen mediaan 23 päivästä syyskuuta 2020 lukien.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuihin digitaalisiin palveluihin.

Tämän lain 2 lukua sovelletaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun laki on tullut voimaan.

HE 60/2018, HaVM 27/2018, EV 241/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102; EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:
30.12.2020/1235:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2022.

HE 173/2020, SiVM 15/2020, EV 218/2020

29.6.2021/654:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2021.

HE 241/2020, StVM 16/2021, EV 111/2021

10.6.2022/429:

Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä kesäkuuta 2022.

HE 90/2021, LaVM 7/2022, EV 55/2022

19.1.2023/104:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023.

Tämän lain 3 a lukua sovelletaan 28 päivästä kesäkuuta 2025. Tämän lain 3 a luvun soveltamisalaan kuuluvista palveluista tehtyjä palvelusopimuksia, jotka on tehty ennen 28 päivää kesäkuuta 2025, voidaan jatkaa entisellään, kunnes niiden voimassaolo päättyy, mutta ei kuitenkaan pidempään kuin viisi vuotta mainitusta päivämäärästä. Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta sellaisiin verkkosivustojen ja mobiilisovellusten sisältöihin, jotka on arkistoitu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta valmiiksi tallennettuun aikasidonnaiseen mediaan, joka on julkaistu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta sellaisiin verkkosivustoissa ja mobiilisovelluksissa oleviin toimisto-ohjelmien tiedostoihin, jotka on julkaistu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

HE 41/2022, TaVM 29/2022, EV 206/2022

Finlex > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 2019 > 15.3.2019/306

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.